

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

ČŠIS-1798/22-S

Název	Základní škola Benátky nad Jizerou, Pražská 135
Sídlo	Pražská 135, 294 71 Benátky nad Jizerou
E-mail	prazska@zsbenatky.cz
IČO	70 997 519
Identifikátor	600 049 086
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ladislav Bydžovský
Zřizovatel	město Benátky nad Jizerou
Místo inspekční činnosti	Pražská 135, Benátky nad Jizerou
Termín inspekční činnosti	22. – 23. a 26. - 27. září 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Benátky nad Jizerou, Pražská 135, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Jedná se o plně organizovanou školu umístěnou v uceleném areálu několika budov. Prostřednictvím ŠVP pro základní vzdělávání „Škola pro život“ se profiluje jako škola podporující jasná pravidla,

vstřícný přístup ke všem aktérům vzdělávání a všestranný rozvoj žáků. Důraz je kladen i na pohybové aktivity a zapojení žáků do sportovních akcí.

K termínu inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo ve 22 třídách 532 žáků, včetně 31 žáků z Ukrajiny. Nejvyšší povolený počet žáků školy (550) je naplněn zhruba z 97 %. Od poslední inspekční činnosti počet žáků mírně vzrostl. K obdobnému vývoji došlo i mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále ŠVP), kterých se ve škole aktuálně vzdělává 49. Škola eviduje celkově 55 žáků s odlišným mateřským jazykem.

Zájmové vzdělávání ve školní družině je uskutečňováno ve čtyřech odděleních s aktuálním počtem 119 účastníků, což je téměř nejvyšší povolený počet. Probíhá podle ŠVP školní družiny, který logicky navazuje na ŠVP pro základní vzdělávání.

Stravování je zajištěno ve školní jídelně s kapacitou 650 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) byl jmenován v srpnu 2021, pro výkon funkce splňuje kvalifikační předpoklady. Koncepce rozvoje školy zpracovaná do roku 2023 zahrnuje všechny podstatné oblasti její činnosti. Dochází k její postupné realizaci aktuálně spíše v ekonomické a materiální oblasti, méně již ve vzdělávací oblasti. Struktura a organizace řízení odpovídají podmínkám i velikosti školy. Ke stávající zástupkyni pro první stupeň byl od letošního školního roku nově jmenován zástupce pro druhý stupeň. Učitelé se zapojují do řízení školy prostřednictvím pedagogické rady, předmětových komisí a metodického sdružení, a to s různou mírou efektivity. Velmi dobře pracuje metodické sdružení prvního stupně, které se pravidelně schází, plánuje činnosti, vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků a přijímá vhodná opatření k jejich zlepšení.

Kontrolní a evaluační systém školy, včetně menší účinnosti didakticko-metodické podpory učitelů, není prozatím zcela funkční z hlediska efektivity a praktických dopadů do výuky. To se v některých případech negativně projevuje v průběhu vzdělávání zejména na druhém stupni.

V personální oblasti došlo v pedagogickém sboru k přirozené obměně, aktuálně vzdělávání zajišťuje 35 učitelů včetně ředitele školy, čtyři vychovatelky ve školní družině, pět asistentů pedagoga. Ve škole působí také školní asistent. Z celkového počtu nespĺňuje odbornou kvalifikaci šestina pedagogů. Ředitel prokazatelně kvalifikované pedagogy hledá. Ze sledované výuky je zřejmá převážně účelná podpora uvádějícími učiteli novým kolegům. Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy i zájmu pedagogů. Bylo převážně účelně zaměřeno na využívání rozličných forem a metod včetně on-line výuky, vzdělávání žáků se ŠVP, využívání prostředků informačních a komunikačních technologií (dále ICT) a výukových programů.

Pro výkon specializovaných funkcí koordinátora environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty a metodika prevence pedagogové příslušné studium absolvovali. Do funkcí výchovných poradců byly nově od letošního školního roku jmenovány dvě učitelky, bez specializačního studia. Přínosem pro vzdělávání je působení školní speciální pedagožky, jejíž služby jsou efektivně využívány. Efektivně koordinuje práci asistentek pedagoga. Asistenti mají u každého žáka zaveden tzv. komunikační deník, který funguje jako vhodný komunikační nástroj mezi školou a zákonnými zástupci příslušných žáků.

Činnost školního poradenského pracoviště (dále ŠPP) je systematická a plánovitá. Jeho tým má dobře rozvrženy kompetence a funkčně vytvořený systém pro předávání informací v rámci celého pedagogického sboru.

Přenos informací směrem k zákonným zástupcům žáků je většinou vhodně nastaven, spolupráce se účinně rozvíjí při pravidelných schůzkách. Vzdělávací nabídku a průběžné činnosti škola vhodně prezentuje na svých aktualizovaných webových stránkách, třídních schůzkách i nástěnkách. Někteří učitelé vhodně využívají internetové aplikace z období, kdy převládala distanční výuka. Škola systematicky podporuje sounáležitost i se svým zřizovatelem a regionem.

Finanční prostředky škola cíleně investuje do zlepšování podmínek vzdělávání, účelně využívá finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, příspěvku zřizovatele a dotace evropských projektů.

Materiální podmínky umožňují vzdělávání podle ŠVP v plném rozsahu. Od minulé inspekční činnosti došlo ke zlepšení, zejména v oblasti vybavení digitálními technologiemi.

Žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou prokazatelně seznamováni s bezpečnostními riziky při vzdělávacích činnostech. Úrazovost školy má klesající tendenci a je na obdobné úrovni jako u srovnatelných škol. Budovy byly v době inspekční činnosti zajištěny proti vstupu neoprávněných osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným prvkem hospitované výuky byly hodiny realizované v příjemné a přátelské atmosféře, zároveň ve třídách panovala pozitivní pracovní nálada a morálka. Všechny sledované hodiny na prvním stupni byly věcně správné, většinou se zaměřovaly na opakování a prohlubování učiva z předchozího ročníku. Cíl hodin byl vždy správně stanoven a k jeho splnění byla zdařile využívána vhodná motivace v podobě pohádek nebo příběhů z reálného života. Metody a formy práce byly ve většině hospitovaných hodin pestré, podporovaly spolupráci žáků, vzájemnou komunikaci i samostatnost při řešení úkolů. Efektivně byly využívány relaxační chvíle zvláště u mladších žáků. Žáci se na učitele obraceli s důvěrou. Žáci ochotně komunikovali, jejich projev byl adekvátní věku. V prvním ročníku byla vhodně upevňována pravidla chování a vzájemné spolupráce, stejně jako základní pracovní a hygienické návyky – správné sezení, držení psacích potřeb, pořádek na lavici i v učebně. Ve výuce přírodovědy měli žáci možnost pracovat s přírodninami, vyhledávat a třídit informace a vyvozovat závěry ze svých zjištění. Ve sledované výuce anglického jazyka učitelka vhodně aktivizovala žáky použitými metodami a formami práce. Žáci si správně procvičovali základní komunikační situace v minirozhovorech a gramatické struktury při práci ve skupinách nebo samostatně. Učitelka důsledně dbala na jejich správnou výslovnost. Byla zaznamenána vhodná podpora názornosti a mezipředmětových vztahů. Chybělo sebehodnocení a hodnocení cíle hodiny. Pestrost a efektivita metod a forem práce byla závislá na kvalifikaci či zkušenostech pedagoga. Z jejich využívání však bylo patrné sdílení námětů a nápadů. Podpora žáků se SVP byla nejvíce patrná tam, kde působila asistentka pedagoga. Příležitostí ke zlepšení je efektivnější diferenciací úkolů podle schopností a možností žáků. Zvláště podpora žáků nadaných byla zaznamenána pouze výjimečně. Hodnocení probíhalo ve většině sledovaných hodin. Někde se do hodnocení zdařile zapojili i žáci.

Ve většině hospitovaných hodin na druhém stupni převažovala frontální výuka s využitím klasických výukových metod slovních, zejména vyprávění, vysvětlování a práce s textem. Pouze v některých hodinách se kombinovaly prvky frontální výuky se samostatnou prací

žáků nebo prací ve skupinách či ve dvojicích. Všechny hodiny byly připravené, až na výjimky věcně správné, avšak s převládající pasivní účastí žáků ve vyučování a dominantním působením vyučujících. V navštívených hodinách žáci a učitelé většinou pracovali pouze s tradičními učebními pomůckami (učebnice, učební texty, příp. pracovní listy), ale méně již s různou didaktickou technikou. Prostředky ICT byly využity převážně jen k jednoduché prezentaci učiva vyučujícím.

Při výuce nebylo výrazně zaregistrováno vzájemné hodnocení ani sebehodnocení žáků, učitelé tak žákům neposkytovali téměř žádnou zpětnou vazbu nezbytnou pro další zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu. V uvedené oblasti má škola význažnou příležitost ke zlepšení.

K podpoře čtenářské gramotnosti přistupuje škola ne příliš systematicky a bez požadované komplexnosti napříč celým předmětovým spektrem. Dílčí podpora byla zaznamenána na prvním stupni a v českém jazyce a literatuře. V ostatních předmětech byla jen ojediněle využita např. práce s tištěnými či digitálními texty, příp. formulace důležitých myšlenek v textu.

Ve školní knihovně chybí větší množství nejnovějších titulů, nejsou zařazeny např. čtenářské dílny a žáci nejsou cíleně vedeni k tomu, aby byl posilován jejich zájem a motivace ke čtení. Škola se však účastní besed a workshopů v místní knihovně, ve škole probíhá pravidelná burza knih.

Ve sledované výuce druhého cizího jazyka bylo patrné, že se učitelé liší svým výukovým stylem v závislosti na odborné kvalifikaci. Efektivní byly jen části hodin věnované opakování a upevňování slovní zásoby, zvláště její výslovnosti.

Pozitivem sledovaných vyučovacích hodin matematiky a přírodovědných předmětů na druhém stupni bylo důkladné opakování a upevňování učiva předcházejícího školního roku. Výuka byla srozumitelná, učitelé si správně zajišťovali zpětnou vazbu průběžným dotazováním a ověřovali zvládnutí učiva krátkými kontrolními testy. Zaznamenána byla zdařilá individualizace výuky vzhledem k žákům se SVP nebo těm, kteří ji potřebovali z důvodu své dřívější absence. Pouze ojediněle byla patrná správná diferenciací výuky s ohledem na vzdělávací potřeby žáků nadaných. Příležitostí ke zlepšení je podněcování žáků k souvislejšímu vyjadřování a k rozvoji kritického myšlení.

Ve školní družině byli účastníci zájmového vzdělávání účinně motivováni k nabízeným aktivitám pozitivně podporujícím rozvoj osobnostních a sociálních dovedností i vztahy v kolektivu. Účastníci respektovali domluvená pravidla a aktivně spolupracovali. Jednotlivé činnosti byly vhodně vyvážené a vycházely z jejich individuálních potřeb a zájmu včetně možnosti vypracování domácích úkolů a přípravy na vyučování.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelé uplatňují jak tradiční evaluační nástroje (písemné a ústní zkoušení) tak i nové na základě zkušeností z distanční výuky např. testy pomocí počítačových aplikací s okamžitým následným vyhodnocením. Zákonní zástupci jsou o průběhu vzdělávání účelně informováni prostřednictvím žákovské knížky a na druhém stupni nově z elektronické žákovské knížky, z třídních schůzek či individuálních konzultací. Zavedení elektronické žákovské knížky na 2. stupni od letošního školního roku vhodně přispělo k vzájemnému sjednocení klasifikace v rámci předmětových komisí.

Žáci ve škole většinou prospívají, na konci školního roku 2021/2022 prospěla cca polovina žáků s vyznamenáním. Podíl žáků s vyznamenáním je na prvním stupni oproti druhému stupni vyšší a činil dvě třetiny žáků.

Škola výsledky vzdělávání žáků sleduje a navrhuje cílená opatření pro jejich zlepšení, ta však nejsou vždy účinná. Loni škola systémově realizovala doučování, individuální a skupinové intervence nebo konzultace a spolupracovala s odborem sociálně právní ochrany dětí, nicméně dopady například sociálně nepříznivého domácího prostředí žáků se daří zmírnit pouze částečně. Na prvním stupni ve 2. pololetí loňského školního roku byla desetina žáků výrazně ohrožených školní neúspěšností (hodnocení klasifikačními stupni dostatečný a nedostatečný), zároveň polovina z nich zameškala více jak 100 hodin. Na druhém stupni čtvrtina žáků měla ohrožený prospěch, přičemž více jak třetina z nich měla také absenci nad 100 hodin. Hodnocení stupněm prospěchu „dostatečný“ bylo zaznamenáno nejčastěji v matematice.

Adaptační přechod do 1. ročníku zvládají žáci dobře, ve 4. a 5. ročníku ale dochází k prvnímu výraznému zhoršení prospěchu, počet žáků s vyznamenáním klesá. Pro zmírnění dopadů přechodu žáků z prvního stupně na druhý třídní učitelé z budoucího 6. ročníku komunikují s třídními učiteli 5. ročníku a informují se o vzdělávacích problémech. Ve srovnání s 5. ročníkem se přesto prospěch žáků 6. ročníku ve školním roce 2021/2022 zhoršil a většina z nich ztratila hodnocení „prospěl s vyznamenáním“.

Škola žákům se SVP poskytuje vhodnou podporu. Účelnost poskytovaných podpůrných opatření je pravidelně sledována a vyhodnocována, což je patrné v jejich srovnatelných výsledcích vzdělávání s ostatními žáky. Na jejich výsledky mají pozitivní vliv poskytovaná podpůrná opatření včetně činnosti asistentek pedagoga. Kariérové poradenství je kvalitně zajišťováno formou projektů na volbu povolání. Žáci se aktivně účastní dnů otevřených dveří v okolních středních školách.

Minimální preventivní program včetně krizového plánu školy je zaměřen na specifickou primární prevenci – tj. besedy a přednášky se zaměstnanci Policie ČR, městské policie; úzkou spoluprací školy a rodiny; návštěvy a besedy s ÚP Mladá Boleslav. Škola má kvalitně zpracovaný Školní program proti šikanování. Ve škole je aktuálně zachyceno minimum negativních jevů, přesto situaci nepodceňuje a pravidelně začleňuje preventivní činnost.

Možnosti externího testování škola výrazněji nevyužívá. Testy z přijímacích zkoušek na střední školu slouží učitelům pouze k zacílené přípravě žáků 9. ročníku. Příležitostí ke zlepšení je využívání vnějších hodnotících nástrojů s cílem objektivizace zjištění o dosahování klíčových kompetencí a očekávaných výstupů příslušného rámcového vzdělávacího programu u všech žáků.

Částečné srovnávání výsledků žáků se škole daří v oblasti předmětových olympiád. Žáci jsou vhodně motivováni nejprve ve školních kolech. V loňském školním roce byli následně úspěšní i krajském a celostátním měřítku. Pozitivní je zapojení do rozvoje žákovských sportovních dovedností i v rámci sportovních soutěží. Podpora osobnostního rozvoje žáků je patrná v pořádání vodáckých a cyklistických aktivitách. Rozvoj vrstevnických vztahů škola vhodně podporuje mezi žáky prvního a devátého ročníku. Ve třídách působí mluvčí, kteří se v případě potřeby obrací na třídní učitele.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině jsou v souladu s cíli stanovenými v příslušném ŠVP. Účastníci jsou smysluplně a účinně vedeni k rozvoji individuálních zájmů, osobnostních a sociálních dovedností, což je zřejmě především z výsledků tematicky zaměřených činností, které jsou jako součást výzdoby prezentovány v prostorách školy a vhodným způsobem dotváří její vkusné prostředí.

Závěry

Vývoj školy

- Změny ve vedení školy.
- Zlepšení materiálních podmínek školy.

Silné stránky

- Efektivní práce školního poradenského pracoviště má pozitivní vliv na výsledky vzdělávání žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Méně funkční kontrolní a evaluační systém školy, včetně menší účinnosti didakticko-metodické podpory učitelů.
- Absence využívání vnějších hodnotících nástrojů jako prostředku pro zjišťování úrovně výsledků vzdělávání.
- Při výuce na druhém stupni nebylo výrazně zaregistrováno vzájemné hodnocení ani sebehodnocení žáků, učitelé žákům neposkytovali téměř žádnou zpětnou vazbu nezbytnou pro další zkvalitňování výchovně vzdělávacího procesu.
- Metody a formy výuky na druhém stupni postrádaly širší aktivní zapojení žáků v hodinách.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy.

- Zvýšit účinnost kontrolního a evaluačního systému včetně didakticko-metodického vedení pedagogických pracovníků a zefektivnit přijímaná opatření.
- Zavést a dále podporovat diferenciaci učiva, a to zejména v případě žáků nadaných.
- Podporovat hodnocení a sebehodnocení žáků ve vztahu k cíli hodiny.
- Pokračovat ve vyhodnocování prospěchu žáků a přijímat opatření k jeho zlepšování, využívat externí srovnávání k ověřování výsledků vzdělávání.
- Využívat aktivizační metody a formy vzdělávání podporující zapojení žáků a jejich vzájemnou spolupráci
- Realizovat ankety a zjišťovat názory všech aktérů vzdělávání, zjištění vyhodnocovat a přijímat následná opatření.
- Sledovat adaptaci žáků při přechodu z 1. na 2. období na 1. stupni a z 1. na 2. stupeň, vyhodnocovat její úspěšnost a přijímat následná opatření.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, školní vzdělávací program školní družiny, platné k termínu inspekční činnosti
2. Záznamy pedagogické rady školní roky 2021/2022 a 2022/2023
3. Zápisy metodického sdružení školní roky 2021/2022 a 2022/2023
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, aktuální k datu inspekce
5. Jmenování do funkce ředitele školy čj. MěÚ BnJ/02658/2021/VV s účinností od 1. srpna 2021
6. Zřizovací listina ze dne 30. října 2002 včetně dodatků č. 1 až č. 5
7. Výpis správního řízení vydaný Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy ve věci návrhu na zápis změny v údajích v rejstříku škol a školských zařízení čj. MSMT-16886/20121-2 s účinností od 1. srpna 2021
8. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce včetně jmenování ředitele školy do funkce, rozpisu přímé pedagogické činnosti, plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní roky 2021/2022 a 2022/2023
9. Ekonomická dokumentace k termínu inspekční činnosti (Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2021, závazné ukazatele rozpočtu 2021, účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2021)
10. Dokumentace k činnosti školního poradenského pracoviště –
11. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2623/14-S
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
13. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů, k termínu inspekční činnosti
14. Výsledky vzdělávání za školní roky 2019/2020 a 2020/2021
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví platná ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti, obsahující např. kniha úrazů, rozborů úrazovosti za školní roky 2019/2020 až 2021/2022, dohledy nad žáky ve školním roce 2022/2023, inspekční protokol č. 2/2022 ze dne 2. 2. 2022
16. Třídní knihy a záznamy o práci, školní rok 2022/2023
17. Webové stránky školy <http://www.zsbenatky.cz>
18. Evidence žáků (školní matrika), ke dni inspekční činnosti
19. Doklady o přijímání ke vzdělávání na základní škole, k termínu inspekční činnosti
20. Školní řád základní školy a vnitřní řád školní družiny, k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Šebestová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu Blanka Šebestová v. r.

Ing. Jana Diopová, školní inspektorka Jana Diopová v. r.

PhDr. Aleš Franc, Ph.D., školní inspektor Aleš Franc v. r.

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice Mária Kotvanová v. r.

V Praze 27. října 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ladislav Bydžovský
ředitel školy

Ladislav Bydžovský v. r.

V Benátkách nad Jizerou 3. listopadu 2022